

క్వాల్యూప్ త్రాలు

వ్రాంతిశిక్ష స్కూల్ ట్రైనింగ్

లేఖన్ - 1 & 2

5వ తరగతి (ప్రథమ భాష)

తెలుగు

తెలుగు – కృత్యవ్రూలు

5వ తరగతి (ప్రథమ భాష)

లెఖ్క - 1

1) పునఃస్థరణ కార్యక్రమం

మరియు

లెఖ్క -2

2) విద్యా సంవత్సరం 2020-21

పాఠం - 1 : మన జెండా

పాఠం - 2 : యాదగిలగుట్ట

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

కృతజ్ఞతలు

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో లాక్డొన్ కొనసాగుతున్న సమయంలో విద్యార్థులకు లభ్యించే కూర్చుడానికి రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ 2 నుండి 10వ తరగతి పరకు అన్ని సబ్జక్టులలో కృత్యపత్రాలను రూపొందించింది. వీటి రూపకల్పన కోసం ప్రోత్సహించిన రాష్ట్ర విద్యార్థిమాత్రులు శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి గారికి; దితానిర్దేశం చేసిన ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి, విద్యార్థి శ్రీమతి చిత్రారామచంద్రన్ ఐ.ఎ.ఎస్. గారికి; పారశాల విద్యార్థి సంచాలకులు, శ్రీమతి ఎ. శ్రీదేవసేన గారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు.

అలాగే వీటి రూపకల్పన కోసం సామాజిక మాధ్యమాలు, ఆన్‌లైన్ విధానాల ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు చర్చించి కృత్యపత్రాలను రూపొందించిన విషయానిపుణులకు, ఎడిటీంగ్ చేసిన సభ్యులకు మరియు వీటిని అందంగా డి.టి.పి., లే అప్ట్ & డిజైన్ చేసిన డి.టి.పి. అవరేటర్లకు రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ పక్షాన హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు.

ఆగస్టు, 2020

హైదరాబాదు.

సంచాలకులు,

ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి, తెలంగాణ

అభివృద్ధి కమిటీ

చైర్ పర్సన్ :

శ్రీమతి బి. శేఖ కుమారి, డైరెక్టర్, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

సబ్జెక్ట్ ఇన్-ఫార్మ

శ్రీమతి దా. గట్టు త్రివేణి, భాషోపాధ్యాయిని, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

సభ్యులు

శ్రీ పసుల ప్రతాప్, ప్రాధమిక పారశాల గిమ్సు, జైనత్ (మం), ఆదిలాబాదు జిల్లా.

శ్రీ బలగం రామోహన్, ఎం.పి.యు.పి.ఎస్, కిర్సుల్ (కె), బాసర, నిర్మల్ జిల్లా.

సమస్యాయకర్తలు

శ్రీమతి తహనీన్ సుల్తాన, ప్రాఫెసర్ & పోడ్, సిటి డిపార్ట్మెంట్, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

శ్రీమతి దా. గట్టు త్రివేణి, భాషోపాధ్యాయిని, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

సంపాదకులు

శ్రీ సువర్ణ వినాయక్, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి. తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

టక్కికల్ సపోర్ట్

శ్రీ డి. కన్సుయ్, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

కవ తరగతి (ప్రథమ భాష) - తెలుగు

(4వ తరగతి భావనలు)

లేఖల్ - 1

విషయసూచిక

క్ర. సం.	పాఠం పేరు	విషయం / భావన	పేజీ సంఖ్య
1	పదజాలం, వ్యక్తరణాంశాలు	చదువడం, రాయడం	1-2
2	పదజాలం, వ్యక్తరణాంశాలు	చదువడం, రాయడం	3-4
3	పదజాలం, వ్యక్తరణాంశాలు	చదువడం, రాయడం	5-6
4	పదజాలం, వ్యక్తరణాంశాలు	చదువడం, రాయడం	7-8
5	పదజాలం, వ్యక్తరణాంశాలు	చదువడం, రాయడం	9-10
6	తెలంగాణ వైభవం	చదువడం, రాయడం – గేయాన్ని చదివి జతపరచడం, పట్టిక పూరించడం	11-12
7	పరమానందయ్య శిష్యులు	చదువడం, రాయడం – పేరా చదివి తప్పొప్పులను గుర్తించడం, ప్రశ్నలకు జవాబులు గుర్తించడం	13-14
8	వినాయకచవితి	చదువడం, రాయడం – పేరా చదివి ఖాళీలు పూరించడం, ప్రశ్నలకు జవాబులు గుర్తించడం	15-16
9	దేశమును ప్రీమించుమన్నా	చదువడం, రాయడం – గేయాన్ని చదివి ఖాళీలు పూరించడం, తప్పొప్పులను గుర్తించడం	17-18
10	చిన్నారికల	చదువడం, రాయడం – పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు గుర్తించడం, ఖాళీలు పూరించడం	19-20
11	సుమతి శతకం	చదువడం, రాయడం – పద్యపాదాలను వరుస క్రమంలో రాయడం, భావానికి తగిన పద్యపాదాన్ని రాయడం, వ్యతిరేకార్థక పదాలు రాయడం	21-22
12	నేను... గేదావరిని	చదువడం, రాయడం – పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు గుర్తించడం, ఖాళీలు పూరించడం	23-24

క్ర. సం.	పాఠం పేరు	విషయం / భావన	పేజీ సంఖ్య
13	ఎలుక విందు	చదువడం, రాయడం – గేయం చదివి పదాలు రాయడం, ఖాళీలు పూరించడం, ప్రాస పదాలను గుర్తించడం	25-26
14	బోమ్మ గుర్తం	చదువడం, రాయడం – పేరాను చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు గుర్తించడం, తప్పొప్పులు గుర్తించడం	27-28
15	మాటల ప్రయాణం	చదువడం, రాయడం – పేరా చదివి ఖాళీలు పూరించడం, తప్పొప్పులు గుర్తించడం	29-30
16	చదువడం, సృజనాత్మకత	పోస్టరు చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు గుర్తించడం.	31-32
17	చదువడం, సృజనాత్మకత	అపరిచిత గేయం చదివి పట్టిక పూరించడం, గేయం పోడిగించడం	33-34
18	చదువడం, సృజనాత్మకత	పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు గుర్తించడం, లేఖ రాయడం	35-36

కవ తరగతి (ప్రథమ భూష) - తెలుగు

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేవర్ - 2)

విషయసూచిక

క్ర.సం.	పాఠం పేరు	కృత్యప్రతం - వివరణ	పేజి
1	మన జెండా	సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు - అభ్యసన ఫలితాలు	1
		1. ఉన్నాశీకరణ చిత్రం - చిత్రాన్ని చూసి పదాలు రాయడం; ఇచ్చిన పేరాను చదివి ఖాళీలు పూరించడం	2
		2. అర్థ సంగ్రహం/ పిల్లలూ ఇట్లా చేయండి - పాఠం చిత్రం చూసి చిత్రాలకు సంబంధించిన పదాలు గేయంలో గుర్తించడం; ఇచ్చిన పదాలను గుర్తించడం	3
		3. పార్యాంశ విషయం - గేయం ఆధారంగా పదాలను జతపరచడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి నొంతంగా జవాబు రాయడం	4
		4. పార్యాంశ విషయం - ఇచ్చిన భావానికి తగిన గేయ పాదాలను గుర్తించడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి నొంతంగా జవాబు రాయడం	5
		5. పార్యాంశ విషయం - గేయ పాదాలను వరుస క్రమంలో రాయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆలోచించి నొంతంగా జవాబులు రాయడం	6
		6. ధారాళంగా చదువడం-అర్థం చేసుకోని చెప్పడం, రాయడం - గేయ పంక్తులను గేయంలో గుర్తించి, వరుస కక్కమంలో రాయడం; ఇచ్చిన ప్రాస పదాలను గుర్తించడం; అపరిచిత పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం	7-8
		7. స్వీయరచన - ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆలోచించి నొంతంగా జవాబులు రాయడం	9-10
		8. సృజనాత్మకత - ఇచ్చిన అంశంపై నినాదాలు రాయడం	11-12
		9. పదజాలం - వాక్యాల ఆధారంగా పదాలు రాయడం; పదాలకు అర్థాలు రాయడం	13-14
		10. భాషను గురించి తెలుసుకుండాం - నామవాచక, సర్వనామ, విశేషణ, కీయాపదాలు పట్టికలో రాయడం	15-16

క.సం.	పాఠం పేరు	కృత్యపతం - వివరణ	పేజి
2	యాదగిరిగుట్ట	సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు - అభ్యసన ఫలితాలు	17
		11. ఉన్నిఖీకరణ చెత్తం - చెత్తం ఆధారంగా ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం	18
		12. అర్థ సంగ్రహం/ పిల్లలూ ఇట్లా చేయండి - పేరా చదివి వాక్యాలకు సరిపోయే పదాలను గుర్తించడం; సమానార్థక పదాలు గుర్తించడం; ఇచ్చిన పదాలు గుర్తించడం	19
		13. పార్యాంశ విషయం - పేరా చదివి వాక్యాలను సరిచేయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి సొంతంగా జవాబు రాయడం	20
		14. పార్యాంశ విషయం - పేరా చదివి పట్టిక పూరించడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి సొంతంగా జవాబు రాయడం	21
		15. పార్యాంశ విషయం - పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆలోచించి సొంతంగా జవాబులు రాయడం	22-23
		16. ధారాళంగా చదువడం-అర్థం చేసుకోని చెప్పడం, రాయడం - పారం చదివి పట్టిక పూరించడం, ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం, ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం; పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం	24-25
		17. స్వీయరచన - ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆలోచించి సొంతమాటలో జవాబులు రాయడం	26-27
		18. సృజనాత్మకత - పోస్టరు తయారు చేయడం	28-29
		19. పదజాలం - వేరుగా ఉన్న పదాలను గుర్తించడం; సొంత వాక్యాలు రాయడం; పట్టికలోని పదాలతో వాక్యాలు రాయడం	30-31
		20. భాషను గురించి తెలుసుకుండా - వాక్యాలు చదివి కీయాపదాలను పట్టికలో రాయడం; వాక్యాలు చదివి కాలాలను గుర్తించడం	32-33

లెవర్ - 1

పునర్జీవణ కార్బూక్యూమం

రాష్ట్ర విద్యావరసీధన శక్తిపాసంగు, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్వ్యవస్థ కార్బూక్యూమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: పదజాలం, వ్యక్తరణాంశాలు

1వ కృత్యవత్తము

ಪದಜಾಲಂ

- ಅ) ಕೀಂದಿ ವಾರ್ಕ್‌ಲೆಳ್ಳೊ ಗೆತ ಗೆಸಿನ ಪದಾನಿಕಿ ಸ್ವರ್ವನ ಅರ್ಥಾನ್ನಿ ಗುರ್ತಿಂಚಂಡಿ.

1. బంతి ఆక్రూతి గుండుంగా ఉంది.
ఎ) ఆకారం బి) వికారం సి) అధికారం

2. నేను జిలేవీలు అమితంగా ఇష్టపడతాను.
ఎ) తక్కువగా బి) కొద్దిగా సి) ఎక్కువగా

3. దశరథుని నందనుడు శ్రీరాముడు
ఎ) కొడుకు బి) మనుమడు సి) అల్లుడు

4. బతుకమ్మ ఆట ఆడిన తర్వాత చెరువులో నిమజ్జనం చేస్తారు
ఎ) అనుపుట బి) తీసుట సి) చూచుట

5. భారతదేశం భిన్న సంస్కృతులకు ప్రతీతి
ఎ) ప్రశంస బి) ప్రసిద్ధి సి) ప్రముఖం

- ಆ) ಕಿಂದಿ ಗಳ್ಳಲ್ಲೋ ಕೊನ್ನಿಂದ ಪದಾರ್ಥಾಲುವಾಗ್ಯ. ವಾಟೆನಿ ರಾಯಂಡಿ.

గు	జి	బా	పొం
లా	లే	దు	గ
బ్యా	బి	పో	లి
జూ	తీర్తి	కం	య్యా
మ్మె	దొ	య	సం
ల	ప్పెడ్	డ్లో	దై

భాషను గురించి తెలుసుకుండాం

అ) కింది పదాలలో అల్పప్రాణ, మహోప్రాణ అక్షరాలను గుర్తించి పట్టికలో రాయండి.

కరం	ఖరం	రథం	శతం	రుషం	జలం
పటం	పరనం	దండ	ధనం	బలపం	భవనం
ఘనం	గజం	కంచం	పించం	డంబం	ధమరు

అల్పప్రాణాలు	మహోప్రాణాలు

అ) వ్యక్తుల, వస్తువుల, ప్రాంతాల పేర్లను తెలియజేసే వాటిని ‘నామవాచకాలు’ అంటారని తెలుసుకున్నారు కదా! కింది వాక్యాలలో నామవాచక పదాలు గుర్తించండి.

1. ఉమ, రమ మల్లెపూలు కోశారు. _____
2. పైదరాబాదులో చార్టీనారు ఉన్నది. _____
3. రాకేశ్కు ప్రథమ బహుమతి వచ్చింది. _____
4. సరిత ఏనుగు బొమ్మ కొన్నది. _____
5. రాణి, రాజు, ప్రవీణ్లు కొత్తబట్టలు కొన్నారు. _____

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్జీవన కార్యక్రమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: పదజాలం, వ్యక్తరణాంశాలు

2వ కృత్యపత్రము

పదజాలం

- అ) కింది వాక్యాలలో గీత గీసిన పదానికి సరైన అర్థాన్ని గుర్తించండి.

 1. సకల ప్రాణులు మహి మీద జీవిస్తున్నాయి.
 ఎ) చెట్టు బి) భూమి సి) నీరు
 2. మా నాన్న నాకు కొండంత ధీమూ.
 ఎ) ఘైర్యం బి) దైవం సి) దైవ్యం
 3. జాతీయ పతాకము దేశ గౌరవానికి ప్రతీతిక.
 ఎ) మెప్పు బి) గుర్తు సి) పవిత్రం
 4. సహజ ఎరువులతో పండిన పంట పన కలిగి ఉంటుంది.
 ఎ) సారం బి) కలుషితం సి) బలహీనం
 5. హనుమంతుడు లంకకు చనెను.
 ఎ) చూసెను బి) పోయెను సి) ముట్టెను

ఆ) కింది గళలో కొన్ని జంతువులు ఉన్నాయి. వాటిని రాయండి.

ఆ	పు	జెం	రు	
పు	లి	శ	మే	
కు	క్రూ	ను	సిం	
గౌ	డి	ద	హం	

భాషను గులంబి తెలుసుకుండాం

- అ) నామవాచకానికి బదులుగా వాడేవి ‘సర్వనామాలు’ అంటారని తెలుసుకున్నారు కదా! కింది పదాలను చదివి పట్టికలో రాయండి.

అది	రాధ	కృష్ణానది	ఇవి
వీరు	అవి	జరీన	ఆమె
గుర్రం	హరీశ్	చీమ	వేపచెట్టు

నామవాచక పదాలు	సర్వనామ పదాలు

- అ) కింది వాక్యాలలో సర్వనామ పదాలను గుర్తించండి.

1. రమణ పుస్తకం కొన్నాడు. అది కథల పుస్తకం.

2. సాంబయ్య, లక్ష్మి, రాజయ్యలు మాట్లాడుచున్నారు. అక్కడికి కోతి వచ్చింది.

3. లలిత పొటలు బాగా పాడుతుంది. ఆమె బాగా రాస్తుంది కూడా.

4. కృష్ణ పెళ్ళికి వెళ్ళాడు. అతడు లడ్డులు తిన్నాడు.

5. ఆవు గడ్డి తిన్నది. అది పొలు ఇచ్చింది.

రాష్ట్ర విద్యావరిశీర్ధన శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్స్వరం కార్బ్రూక్మం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: పదజాలం, వ్యాకరణం తాలు

3వ కృత్పంపత్తము

పదజాలం

అ) కింది పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయండి.

1. అపకారం
2. తరుణం
3. కొరత
4. కల్ల
5. అవని

ఆ) కింది పదాలలో ముందు నుండి చదివితే ఒక అర్థం, వెనుక నుండి చదివితే మరొక అర్థం వచ్చే పదాలు దాగి ఉన్నాయి. వాటిని వెతికి రాయండి.

ఉదా: పడగ - గడప

పలక	తాళం	రమ
రథం	కలం	ఉడుత
గంప	సన	బండ
ఆలయం	రకం	తల
కరుచు	కడప	రంగ

ఇ) కింది వాక్యాలలో గీత గీసిన పదాలకు అర్థాలు గుర్తించండి.

1. వర్షాలకు తరువులు చక్కగా పెరుగుతాయి.

ఎ) చెట్లు	బి) తరగతులు	సి) జంతువులు

2. నింగిలో నక్కలాలు మెరుస్తున్నాయి.

ఎ) ఆకాశం	బి) భూమి	సి) సముద్రం

భాష్ణము గుర్తించి తెలుసుకుండాం

అ) పనిని తెలియజేసే పదాలను ‘క్రియాపదాలు’ అంటారని తెలుసు కదా! కొన్ని క్రియాపదాలను గుర్తించి సున్నా చుట్టండి.

పొప	వీడుస్తున్నది	పొలం	అమృ
రైతు	చదువడం	పుస్తకం	కూర
నవ్వుతున్నారు	పెరుగు	పోసింది	చేయలేదు

అ) కింది వాక్యాలలో క్రియాపదాలను గుర్తించండి.

1. అమల పండ్లు కొన్నది. _____
2. శంకర్ క్రికెట్ ఆడుతున్నాడు. _____
3. ప్రదీప్ చెప్పిన జోకుకు సూర్య నవ్వాడు. _____
4. బిట్టు జారిపడ్డాడు. _____
5. భారతీకి మామిడిపండ్లు ఇష్టమని చెప్పింది. _____

ఇ) కింది పేరాలలో నామవాచక, సర్వనామ, క్రియాపదాలను గుర్తించి పట్టికలో రాయండి.

మధు వ్యాసరచన పోటీలలో పాల్గొన్నాడు. శశికి క్యారమ్ ఆటలో ప్రథమ బహుమతి వచ్చింది. షబానా చక్కని ముగ్గు వేసింది. అమృత పాట పాడింది. ఆమెకు బహుమతి వచ్చింది. వీరందరు రుప తరగతి చదువుతున్నారు. ప్రధానోపాధ్యాయులు అందరిని మెచ్చుకున్నారు. అక్కడి వాళ్ళంతా ఆనందించారు.

నామవాచకం	సర్వనామం	క్రియ

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు పునర్వ్యవస్థ కార్బూక్యులు - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: పదజాలం, వ్యక్తరణాంశాలు

4వ కృత్యపత్రము

ಪದ್ಬಂ

- ಅ) ಕಿಂದ ಇಚ್ಛಿನ ಪದಾಲತ್ತೋ ವೆರುವೆರು ಅರ್ಥಾಲು ವಚ್ಚಲಾ ವಾಕ್ಯಾಲು ರಾಯಂಡಿ.

ఉదా: ఎండలో నడిచినప్పుడు చెప్పులు వేసుకోకుంటే కాలుక బొబ్బులు వస్తాయి.

నాకు కథ చెప్పు

పెరుగు

తెలుపు

కలుగు

- ಅ) ಕಿಂದಿ ಪದಾಲತ್ತೋ ಸೊಂತ ವಾಕ್ಯಾಲು ರಾಯಂಡಿ.

- ## 1. సాహసం

2. సుఖం

- ### 3. ವೆಲ್ಲು

- ## 4. ಭಾಸಿಲ್ಲಿಟ್

- ## 5. නිසැං

- ಇ) ಕಿಂದಿ ಪದಾಲಲ್ಲಿ ಮುಂದು ನುಂಡಿ ಚದಿವಿತೆ ಒಕ ಅರ್ಥಂ, ವೆನುಕ ನುಂಡಿ ಚದಿವಿತೆ ಮರೊಕ ಅರ್ಥಂ ವರ್ಚ್ಚೆ ಪದಾಲು ದಾಗಿ ಉನ್ನಾಯಿ. ವಾಟೀನಿ ರಾಯಂಡಿ.

పంచ

ముదుత

ఒడ

తుంగ

పాపీ	వల
కండ	మునుక
పనస	దగ

భాష්ణ గులించి తెలుసుకుండా!

అ) నామవాచకాల గుణాలను తెలిపే పదాలను ‘విశేషణం’ అంటారని తెలుసు కదా! కింది వాక్యాలలో విశేషణ పదాలను గుర్తించండి.

1. నాగేందర్ అమ్మ బొమ్మను చక్కగా గీశాడు. _____
2. సుమతి తియ్యని జామకాయ ఇచ్చింది. _____
3. అంజలి పచ్చని గొను వేసుకున్నది. _____
4. వీరయ్య బస్తా నిండా సన్న బియ్యం తెచ్చాడు. _____
5. చిలుక ముక్కు ఎర్రగా ఉన్నది. _____
6. పొట్లకాయ చాలా పొడవుగా ఉన్నది. _____

అ) ప్రతి, ఆహా, ఓహా, అను మొదలైన పదాలను ‘అవ్యయాలు’ అంటారు. కింది వాక్యాలను చదివి అవ్యయాలను గుర్తించండి.

1. ప్రతి దినం నేను పాలు తాగుతాను. _____
2. ఆహా! ఈ గులాబి ఎంత బాగా పూసింది. _____
3. అనుక్కణం చదువులో పోలీపడాలి. _____
4. ఓహా! అదా సంగతి. _____
5. అబ్బా! కథ ఎంత బాగుందో. _____

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు పునర్వృత్తి కార్బూక్యులు - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ

5వ కృత్యపత్రము

పదజాలం

- ಅ) ಕಿಂದಿ ಪದಾಲು ಚದುವಂಡಿ. ಏಷ್ಟೆನ್ನ ರೆಂಡು ಪದಾಲು ಉಪಯೋಗಿಗಂಚಿ ವಾಕ್ಯಾಲು ರಾಯಂಡಿ.

ఉపకారం	ఆడవి	గొప్పదనం	వృథా
కీర్తి	సంపద	ప్రత్యేకం	శ్రమ
మొక్కలు	భూమి	సుఖం	సంతోషం

- ಆ) ಕೀಂದಿ ಜಂಟ ಪದಾಲು ಉಪಯೋಗಿಂಚಿ ವಾಕ್ಯಾಲು ರಾಯಂಡಿ.

ఇల్లు వాకిలి	చిటపట
కులమతాలు	పాడిపంటలు
ఊరువాడు	మంచి చెడ్లలు

- ಇ) ಕೀಂದಿ ವಾಕ್ಯಾಲಲ್ಹೋ ಗೀತ ಗೀಸಿನ ಪದಾಲಕು ಅರಾಲು ಸುಧೀಂಚಂಡಿ.

1. ఏ పస్తివును వృథా చేయకూడదు.

- ## 2. మంచి పనులతో యశం వస్తుంది.

- ఎ) కీర్తి బి) అవమానం సి) బలం

భాషను గులంబి తెలుసుకుండాం

అ) కింది పదాలు చదువండి. విరామ చిహ్నాలు గుర్తించండి.

1. వాక్యం పూర్తయిన వెంటనే దీనిని పెడతారు.
 - ఎ) వాక్యంత బిందువు (పుల్స్టాప్)
 - బి) స్వల్ప విరామ చిహ్నం (కామా)
 - సి) ప్రశ్నార్థకం
2. స్వల్ప విరామ చిహ్నానికి ఇలాంటి గుర్తు ఉంటుంది.
 - ఎ) . (పుల్స్టాప్)
 - ఆ) , (కామా)
 - ఇ) ? (ప్రశ్నార్థకం)
3. ప్రశ్నార్థక వాక్యాల చివరన ఉండే గుర్తు ఏది?
 - ఎ) .
 - ఆ) ,
 - ఇ) ?
4. అశ్వర్యార్థక వాక్యాల చివర ఉండే గుర్తు ఏది?
 - ఎ) .
 - ఆ) ?
 - ఇ) !
5. కింది గుర్తులను దానికి సరిపడే దానితో జతపరచండి.

ప్రశ్నార్థకం	(,)
వాక్యంత బిందువు	(!)
అశ్వర్యార్థకం	(?)
స్వల్ప విరామం	(.)

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్జీవికారమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాతం పేరు: తెలంగాణ వైభవం

వెక్షణపత్రము

చదువడం

అ) కింది గేయాన్ని చదువండి. పదాలను జతపరచండి.

పోతన్న కైతలో - పొంగపారలిన భక్తి

రుద్రమ్మ చాటింది - నీ పరాక్రమ శక్తి

పాలుగ్గిరికి కవనాన - దేశిపదముల బాటు

పలుకె బంగారమో - రామదాసు పాటు

రుద్రమ్మ	భక్తి
----------	-------

పాలుగ్గిరికి	పాట
--------------	-----

పోతన్న	శక్తి
--------	-------

రామదాసు	దేశిపదములు
---------	------------

అ) కింది గేయాన్ని చదువండి. పట్టిక పూరించండి.

ఎములాడ వేల్పునకు - కోడమొక్కుల కొలుపు

జాన్ పాడు సైదులు - పీరిదట్టీల మెరుపు

మెదకు చర్చిలో తళుకు - క్రీస్తు కథలను తెలుపు

తెలంగాణదీ నేర్పు - సామరస్యము నిలుపు

క్ర.సం.	ప్రాంతం	ప్రత్యేకత
1.	ఎములాడ	
2.	జాన్ పాడు	
3.	మెదక్ చర్చి	
4.	తెలంగాణ	

రాయడం

- ಅ) ఎములాడలో కోడె మొక్కలు చెల్లిస్తారు కదా! అలాగే మీ ఇంట్లో ఏదైనా సందర్భంలో చెల్లించే మొక్కల గురించి రాయండి.
- ಅ) ఆకాశాన్ని అంటేలా ఉన్న చార్పినారు గురించి తెలుసుకున్నారు కదా! అలాగే మీరు చూసిన ఎత్తైన ప్రదేశాల గురించి రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యావరణరోడన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్వరణ కార్యక్రమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాఠం పేరు: పరమానందయ్య శిఖలు

7వ కృత్కపత్రము

చదువడం

అ) కింది పేరాను చదువండి. తప్పాప్పులను గుర్తించండి.

పరమానందయ్యకు పన్నెండు మంది శిష్యులు. ఒక రోజు ఆ శిష్యులందరూ పక్క ఊరికి పోవలసి వచ్చింది. తిరుగు ప్రయాణం అయ్యేసరికి చాలా చీకటి పడ్డది. ఆ ప్రయాణంలో ఒక వాగును దాటాల్సి వచ్చింది. శిష్యులందరికీ వాగును చూడగానే భయమయ్యింది. “ఎట్లా దాటాలి” అని కాలుగాలిన పిల్లల్లు అటూ ఇటూ తిరగసాగారు.

1. పరమానందయ్యకు పన్నెండు మంది శిష్యులు ()
2. ఒక రోజు శిష్యులందరూ పొలానికి పోవలసి వచ్చింది. ()
3. తిరుగు ప్రయాణం అయ్యేసరికి చీకటి పడ్డది. ()
4. శిష్యులు నదిని దాటాల్సి వచ్చింది. ()
5. శిష్యులందరికీ వాగును చూడగానే ఎట్లా దాటాలి అని కాలుగాలిన పిల్లల్లు అటూ ఇటూ తిరగసాగారు. ()

అ) కింది పేరాను చదువండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు గుర్తించి రాయండి.

పరమానందయ్య శిష్యుల్లో ఒకడు అందరికి దైర్యం చెప్పి వాగు దగ్గరకు తీసుకొచ్చాడు. వాళ్ళు వాగులోకి దిగబోతు “మనం ఒకరి చేయి ఒకరం పట్టుకొని వాగు దాటుదాం” అన్నాడోకడు. “సరే” అన్నారు. అందరు కలిసి వాగును దాటారు. శిష్యుల్లో ఒకరికి “అందరం వాగు దాటామా?” అన్న అనుమానం వచ్చింది. “బరేయ్ మీరంతా వరుసలో నిలబడండి నేను లెక్కపెడతా అన్నాడు. అందరూ వరుసగా నిలబడ్డారు.

1. వాగు దగ్గరికి ఎవరు, ఏం చెప్పి తీసుకువచ్చాడు?

2. పరమానందయ్య శిష్యులు ఎందుకు భయపడ్డారు?

3. వాగులోకి ఎలా దిగారు?

4. ఒక శిష్యునికి ఏం ఆనుమానం వచ్చింది?

5. వరుసగా ఎందుకు నిలబడ్డారు?

స్వియరచన

అ) పరమానందయ్య శిష్యులు వరుసగా నిలబడి లెక్కించారు కదా! అలా మీరు ఏవు సందర్భాలలో, ఎందుకు వరుసగా నిలబడ్డరో రాయండి.

అ) “వాగు నిద్రపోలేదు” అని శిష్యుడు ఉరుక్కుంటూ వచ్చి చెప్పాడు కదా! అలా మీరు ఉరుక్కుంటూ వచ్చి చెప్పిన విషయాలు రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యావరణ శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్వరణ కార్యక్రమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాతం పేరు: వినాయకచవితి

ఒక కృత్యపత్రము

చదువడం

అ) కింది పేరాను చదువండి. ఖాళీలలో స్ఫైన సమాధానం రాయండి.

పూర్వం గజాసురుడనే రాక్షసుడు ఉండేవాడు. దేవతల కోరిక మేరకు పరమశివుడు గజాసురుణ్ణి సంహరించి కైలాసానికి తిరిగి వస్తున్నాడు. పార్వతీదేవికి ఈ శుభవార్త తెలిసింది. శివుడు వచ్చేలోగా స్నానం చేయాలనుకొంది. తను స్నానం చేస్తున్నప్పుడు గుమ్మం దగ్గర కాపలాగా ఎవరినైనా ఉంచాలనుకొంది. వెంటనే నలుగు పిండితో బాలుని బొమ్మ చేసి, దానికి జీవం పోసింది.

1. పూర్వం _____ రాక్షసుడు ఉండేవాడు.
2. గజాసురుణ్ణి సంహరించినవాడు _____
3. పార్వతీదేవికి _____ తెలిసింది.
4. పార్వతీదేవి _____ దగ్గర కాపలాగా ఎవరినైనా ఉంచాలనుకుంది.
5. నలుగు పిండితో _____ చేసింది.

అ) కింది పేరాను చదువండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు గుర్తించి రాయండి.

గణేశుడికి ఒక ఉపాయం తల్లింది. వెంటనే నారాయణ జపం చేస్తూ, శివపార్వతుల చుట్టూ భక్తితో మూడుసార్లు ప్రదక్షిణం చేశాడు. అంతే! ముల్లోకాల్లో ఉన్న మూడుకోట్ల యాఖై లక్షల నదుల్లో స్నానం చేసిన ఫలితం వచ్చేసింది. గణేశుని సమయ స్నాత్కి, బుధీ బలానికి శివపార్వతులు అమితానందపడ్డారు.

1. ఒక ఉపాయం ఎవరికి తల్లింది?

2. గణేశుడు ఏ జపం చేస్తూ ఏం చేశాడు?

3. గణేశుడు ఎన్నిసార్లు, ఎవరి చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేశాడు?

4. గణేశునికి ఎన్న నదుల్లో చేసిన ఘలితం వచ్చింది?

5. శివపార్వతులు ఎందుకు అమితానందపడ్డారు?

రాయడం

అ) వినాయకచవితి సంబరంగా జరుపుకుంటాం కదా! అట్లాగే మీ ఇంట్లో సంబరంగా జరుపుకొనే పండుగ గురించి రాయండి.

ఆ) గణేశుడిని చూసి తల్లిదండ్రులు ఆనందపడ్డారు కదా! అలాగే మిమ్మల్ని చూసి మీ తల్లిదండ్రులు ఆనందపడ్డ సందర్భాలు రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్జీవికా కార్బూకము - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాతం పేరు: దేశమును ప్రేమించుమన్నా

9వ కృత్తిపత్రము

చదువడం

అ) కింది గేయ పాదాలను చదువండి. ఖాళీలను పూరించండి.

దేశమును ప్రేమించుమన్నా

మంచి అన్నది పెంచుమన్నా

వట్టి మాటలు కట్టిపెట్టోయి

గట్టిమేల్ తలపెట్టవోయి

పాడి పంటలు పొంగిపొర్లే

దారిలో నువ్వు పాటు పడవోయి

తిండి కలిగితె కండ కలదోయి

కండ కలవాడేను మనిషోయి

1. దేశమును _____మన్నా

2. వట్టి మాటలు _____

3. _____ పొంగిపొర్లే

4. తిండి కలిగితె _____ కలదోయి

5. కండ కలవాడేను _____

ఆ) కింది గేయ పాదాలను చదువండి. తప్పాప్పులను గుర్తించండి.

దేశాభిమానము నాకు కద్దని

వట్టి గొప్పలు చెప్పుకోకోయి

ఫూనియేదైనాను, వోకమేలు

కూర్చు జనులకు చూపవోయి

1. దేశాభిమానము ఉండని వట్టి గొప్పలు చెప్పుకూడదు ()

2. జనులకు మేలు చేయాలి. ()

3. సొంత లాభం మానుకోకూడదు ()

4. పొరుగు వాడికి తోడుపదాలి ()

5. దేశమంటే మత్తియే ()

రాయడం

అ) “దేశి సరుకులు నింపాలి” అంటే ఏమిటో రాయండి.

అ) పొరుగువాడికి ఏవిధంగా తోడుపడవచ్చు?

ఇ) చెట్టాపట్టాల్ పట్టుకొని దేశస్థులంతా ఎందుకు నడవాలి?

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్జీవన కార్యక్రమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పారం పేరు: చిన్నారి కల

10వ కృత్యవర్తము

చదువడం

- ಅ) ಕಿಂದಿ ಪೇರ್ ಚದುವಂಡಿ. ಸರೈನ ಜವಾಬುಲನು ಗುರ್ತಿಂಚಂಡಿ.

ప్రజ్జకు ఆ రోజు కొత్త పుస్తకాలు వచ్చాయి. తన వద్ద చాలా కథల పుస్తకాలు కూడా ఉన్నాయి. కథల పుస్తకాలు, తరగతి పుస్తకాలకు సదురుకోవాలనుకున్నది. పుస్తకాల అల్యూర పైభాగం భాలీ చేయాలి. ప్రజ్జ కాగితపు సంచులన్నీ చెత్తబుట్టలో పౌరీసింది. అల్యూర లోపల పుస్తకాలను చక్కగా నదిరింది. అలసిపోయిన ప్రజ్జ తనకిష్టమైన కథల పుస్తకం చదువుకుంటూ నిద్రపోయింది.

- ಅ) ಕಿಂದಿ ಪೇರು ಚದುವಂಡಿ. ಸ್ತರೆನ ಜವಾಬುತ್ತೋ ಭಾರೀಲನು ಪೂರಿಂಚಂಡಿ.

ప్లాస్టిక్ వస్తువులు, సంచులు ఎన్ని సంవత్సరాలైనా నశించకుండా భూమి పొరల్లో అట్లాగే ఉండి, పంటలు పండకుండా చేస్తాయి. ఈ ప్లాస్టిక్ / పాలిథీన్ సంచులు చెరువులు, కాలువలు, జలాశయాల్లో ఉండి నీటిలో ఉన్న చేపలు, కప్పలు, తాబేళ్ళను చనిపోయేటట్లుచేస్తున్నాయి. కాలుష్యానికి కారణాలవుతున్నాయి. పోనీ, వాటిని కాల్చేదాకా అని అనుకుంటే కరిగిన ఆ ప్లాస్టిక్ నుండి విషవాయువులు విడుదలె జీవకోటికి ముహు జరిగే |ప్రమాదం ఉన్నది.

1. ఎన్ని సంవత్సరాలైనా నశించకుండా ఉండేవి _____
2. ప్లాస్టిక్ భూమి పొరల్లో అట్లాగే ఉండి, _____ పండకుండా చేస్తాయి.
3. ప్లాస్టిక్ చెరువులు, కాలువలు, జలాశయాల్లో ఉండి నీటిలో ఉన్న _____,
_____, _____ చనిపోయేటట్లు చేస్తున్నాయి.
4. కాలుష్యానికి కారణం _____ అవుతున్నాయి.
5. ప్లాస్టిక్ నుండి _____ విడుదలవుతాయి.

రాయడం

- అ) చెట్లను నరకడం వలన కలిగే నష్టాలను రాయండి.
- అ) “ప్రకృతి వనరులు మనిషి అవసరాలకు కావలసినంతగా ఉన్నాయి. కాని వృధా చేసేంతగా లేవు” అని గాంధీగారు అన్నారు. మీకు ఏమి అర్థమైందో రాయండి.
- ఇ) మన ఇంట్లో ఏవి వస్తువులను దాచి పెట్టుకుంటాము? ఎందుకో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్జీరణ కార్యక్రమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాఠం పేరు: సుమతీ శతకం

11వ కృత్వపత్రము

చదువడం

అ) కింది పద్యంలో తారుమారైన పద్య పాదాలను వరుస క్రమంలో రాయండి.

నేరము లెన్నుడను గలుగనేరవు మఱియా
 కూరిమి గల దినములలో
 నేరములే తోచుచుండు నిక్కము సుమతీ
 కూరిమి విరసంబైనను

అ) కింది పద్యాన్ని చదువండి. భావానికి తగిన పద్య పదాన్ని రాయండి.

చీమలు పెట్టిన పుట్టలు
 పాములకిరవైనయట్లు పామరుండు తగన్
 హేమంబు కూడం బెట్టిన
 భూమీశులపాలం జేరు భువిలో సుమతీ.

భావం: అత్యాశతో ధనాన్ని కూడబెడితే అది రాజుల పాలవుతుంది.

ఇ) కింది పద్యాన్ని చదువండి. ఇచ్చిన పదాలకు వ్యతిరేకార్థక పదాలు పద్యంలో దాగి ఉన్నాయి. వెతికి రాయండి.

(కోపం, మిత్రుడు, సంతోషం, స్వర్గం, కుమతి)

తన కోపమె తన శత్రువు
 తన శాంతమె తనకు రక్క దయ చుట్టంబో
 దన సంతోషమె స్వర్గము
 తన దుఃఖమె సరకమండ్రు తథ్యము సుమతీ.

కోపం	x
మిత్రుడు	x
సంతోషం	x
స్వర్గం	x
కుమతి	x

స్వయంచను

- అ) ఎవరు చెప్పినా వినాలి. తొందరపడకూడదు. ఆలోచించి నిర్ధారించుకోవాలి. ఎందుకో రాయండి.
- అ) “సంతోషంగా ఉంటే అదే స్వర్గము” అంటారు కదా! మీకు ఏ ఏ విషయాల్లో సంతోషం కలుగుతుందో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణానంస్త, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్వృత్తి కార్యక్రమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాతం పేరు: నేను... గోదావరిని

12వ కృత్యపత్రము

చదువడం

అ) కింది పేరా చదువండి.

కోటిలింగాలు భారతదేశాన్ని సగభాగం దాక పరిపాలించిన శాతవాహనుల తొలి రాజుడాని. ఇక్కడికి ఎంతోమంది బౌద్ధభిక్షులు వచ్చేవాళ్ళు. ఇక్కడ క్రీ.శ. 1వ శతాబ్దంలో హోలుడనే రాజు 700 కథలతో “గాథాసప్తశతి” పేరుమీద ప్రాకృత భాషలో సంకలనం చేశాడు. పాత చరిత్రకారుడు మెగస్టానీసు ‘ఇండికా’ అనే గ్రంథంలో భారతదేశంలో తను చూసిన గొప్ప కోటగోడల నగరంలో కోటిలింగాలు ఒకటని రాశాడు.

1. కోటిలింగాలు ఎవరి రాజుడాని?

2. బౌద్ధ భిక్షులు ఎక్కడికి వచ్చేటోళ్ళు?

3. గాథాసప్తశతిని ఎవరు, ఎన్ని కథలలో సంకలనం చేశారు?

4. కోట గోడల నగరం ఏది?

5. మెగస్టానీసు ఎవరు? ఏ గ్రంథం రాశాడు?

అ) కింది పేరా చదువండి. భాలీలను పూరించండి.

సమస్త జీవకోటికి మూలాధారం నీరు. ప్రపంచ నాగరికతలకు మూలం నీరు. నీటికి ఆధారమైన నదిని నేను. నా పేరు గోదావరి. మహారాష్ట్రలోని త్ర్యయంబకం దగ్గర నా జన్మస్థానం. పించులయాల్లో పుట్టిన గంగానది వలెనే ఎక్కువ దూరం ప్రయాణం చేసే దక్షిణ భారతదేశ నదిని. నన్ను అందరు “దక్షిణ గంగ” అని పిలుస్తారు. నన్ను ‘తెలివాహ’ నది అని కూడా అంటారు. ఎందుకంటే నేను తెల్లగా ఉంటాను కాబట్టి.

1. సమస్త జీవకోటికి _____ నీరు.
2. గోదావరి నది జన్మస్థానం _____
3. దక్షిణ గంగ _____
4. గోదావరి నదిని _____ అని కూడా అంటారు.
5. ‘తెలివాహ’ నది ఆనగా _____

పీయరచన

- అ) గోదావరి నదిలో విద్యుత్ ఉత్పత్తి అవుతున్నది కదా! నదులతో కలిగే ఇతర ఉపయోగాలు రాయండి.
- అ) గోదావరి నది మీద రాయపట్టుం వద్ద వంతెన కట్టారు కదా! ఇలా వంతెనలు కట్టడం వలన లాభాలు ఏమిటో రాయండి.
- ఇ) నదుల నీరు కలుషితం కాకుండా కాపాడాలంటే ఏం చేయాలో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్వృత్తి కార్యక్రమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాతం పేరు: ఎలుక విందు

13వ కృత్యపత్రము

చదువడం

అ) కింది గేయం చదువండి. తినుబండారాలు/ పిండిపదార్థాల పేర్లు రాయండి.

మర్కురాలు చక్కిలాలు అటుకులున్నావీ
 మఱగుబూరె పూర్ణాలు అరిసెలున్నావీ
 వంట ఇంటి నుండి నేతి వాసనొచ్చెనూ
 వాసనతో పిల్లినోట నీరు వచ్చెనూ

అ) గేయం చదువండి. భూళీలను పూరించండి.

గదులలోన రంగైన బొమ్మలున్నావీ
 కుర్చీలు మంచాలు బల్లలున్నావీ
 ఉయ్యాల మంచాలు ఊగుతున్నావీ
 ఎలుక పిల్లలే వాటిని లాగుతున్నావీ

గదులలోన ధాన్యాలు నిండియున్నావీ
 గోధుమల బియ్యాల రాసులున్నావీ

1. గదులలో రంగైన _____లున్నావీ
2. _____ ఊగుతున్నావీ
3. _____ వాటిని లాగుతున్నావీ
4. గదులలోన _____ నిండియున్నావీ
5. _____ రాసులున్నావీ

ఇ) కింది గేయం చదువండి. ప్రాస పదాలు గుర్తించి, రాయండి.

ఎలుక వచ్చి పిల్లిబావ నేమనన్నదీ?

అలుక వీడి తన యింటికి రమ్మనన్నదీ

అసలు పిల్లి అలిగి యేల కూరుచున్నదీ

ఎలుక పిల్ల ఎన్నడేమి పెట్టలేదనీ

విందుచేతు నేడు నీవు రమ్మనన్నదీ

ఎలుక మాటలాకు పిల్లి నవ్వుకొన్నదీ

రాయడం

అ) మీ ఇంటికి అతిథి వస్తే ఎలా గౌరవిస్తారో రాయండి.

ఆ) మీరు ఏ ఏ సందర్భాలలో విందు భోజనానికి వెళ్లారు? అక్కడ ఏమేమి ఉంటాయి?

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్జీవన కార్యక్రమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పారం పీరు: బోమ్మగుర్రం

14వ కృత్యపత్రము

చదువడం

ಅ) ಕೀಂದಿ ಪೇರಾನು ಚದುವಂಡಿ.

రాములమ్మ తండ్రి సుత్తెలు, పట్టకార్ల వంటి సామాన్లు తయారుచేసి అమ్మేవాడు. రాములమ్మ తల్లి బొమ్మ గుర్రాలు తయారుచేసేది. ఆమె వాటిని రంగురంగుల బట్ట ముక్కలతో కుట్టేది. చిన్న చిన్న అద్దాలు, రిబ్బాన్లతో వాటిని సింగారించేది. ఇట్లూ తయారు చేసిన గుర్రాలను ఆమె రోడ్డు పక్కన వరుసగా ఉంచేది.

1. రాములమ్మ తండ్రి ఏమి తయారుచేసి అమ్మేవాడు?

ఎ) సుత్తెలు, పట్టుకార్పు బి) చెంబులు, బిందెలు సి) చెంచాలు, గంటెలు

2. రాములమ్మ తల్లి ఏమి తయారుచేసేది?

ఎ) కుక్క బొమ్మలు బి) గుర్రం బొమ్మలు సి) పులి బొమ్మలు

3. రాములమ్మ తల్లి బొమ్మలను వేటితో తయారుచేసేది?

ఎ) బట్ట ముక్కలతో బి) కాగితంతో సి) కర్రతో

4. బొమ్మ గుర్రాలను ఇలా సింగారించేది?

ఎ) అద్దాలు, రిబ్బిన్లతో బి) పూసలు, ఆకులతో సి) రంగులు, గింజలతో

5. బొమ్మ గుర్రాలను ఇక్కడ పెట్టి అమ్మేవారు

ఎ) దుకాణంలో బి) జాతరలో సి) రోడ్డు పక్కన

ಆ) ಕಿಂದಿ ಪೇರಾನು ಚದುವಂಡಿ. ತಪ್ಪಾಪ್ಪುಲನು ಗುರ್ತಿಂಚಂಡಿ.

రాములమ్మ వాళ్ళ నాన్న పొడుగ్గ ఉండేవాడు. అయినకి పెద్ద పెద్ద మీసాలుండేవి. తలపాగ చుట్టుకొనేవాడు. రాములమ్మ వాళ్ళ అమ్మ ఎన్నో కుచ్చలున్న లెహంగా వేసుకునేది. గలగలలాడే ఎన్నో నగలు పెట్టుకునేది. ఆమె నడుస్తుంటే ఇవన్నీ సన్నగా శబ్దం చేసేవి. రాములమ్మ కూడా, అమ్మటిరుగ ఒక చిన్న గగ్గిర వేసుకునేది.

1. రాములమ్మ వాళ్ళ నాన్న పొట్టిగా ఉండేవాడు ()
2. రాములమ్మ వాళ్ళ నాన్నకు పెద్ద మీసాలుండేవి ()
3. రాములమ్మ వాళ్ళ అమ్మ కుచ్చుల లెహంగా వేసుకునేది ()
4. రాములమ్మ వాళ్ళ అమ్మ గలగలలాడే నగలు పెట్టుకునేది కాదు ()
5. రాములమ్మ చిన్న గద్దర వేసుకొనేది ()

శ్లోయరచన

అ) మీరు ఏ వస్తువులతో ఎలా ఆడుకుంటావో తెలుపుతూ రాయండి.

అ) రాములమ్మ అమ్మ మాట విని బోమ్మను ఇచ్చివేసిందికదా! అలా మీరు కూడా అమ్మ మాట విని చేసిన పనుల గురించి రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యావరణ శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్వరణ కార్యక్రమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాఠం పేరు: మాటల ప్రయాణం

15వ కృత్వపత్రము

చదువడం

అ) కింది పేరాను చదువండి.

“పిన్ (PIN) అంటే “పోస్ట్ ల్ ఇండెక్స్ నంబరు”. ఆ ఆరంకెల సంఖ్యలో ఎడమ నుండి కుడికి మొదటి అంకె రాష్ట్రాన్ని, రెండో-మూడో అంకెలు జిల్లాను, చివరి మూడంకెలు తపాలా కార్యాలయాన్ని సూచిస్తాయి. పిన్కోడ్ ఆధారంగా మా దగ్గరకు వచ్చిన ఉత్తరాలను ప్రాంతాలవారీగా విభజించి మూటలు కట్టి బస్సులు, రైళ్ళు, ఓడలు, విమానాల ద్వారా ఆయా ప్రాంతాలకు పంపిస్తాం. అట్ల చేరిన ఉత్తరాలను పోస్ట్ మ్యాన్ల ద్వారా వారి వారి చిరునామాలకు చేరవేస్తాం.

1. పిన్ (PIN) అంటే _____
2. పిన్లోని మొదటి అంకె _____ సూచిస్తుంది.
3. రెండో - మూడో అంకెలు _____ ను సూచిస్తాయి.
4. చివరి మూడు అంకెలు _____ ను సూచిస్తాయి.
5. ఉత్తరాల చిరునామాల ప్రకారం చేరవేసేవారిని _____ అంటారు.

అ) కింది పేరాను చదువండి. తప్పాప్పులను గుర్తించండి.

మన తపాలా వ్యవస్థ ప్రపంచంలోనే అతి పెద్దది. దాదాపు లక్ష యాబై వేల పైన పోస్ట్ ఫోస్ట్స్ సులతో సేవలందిస్తున్నది. అంతేకాదు ఇది చాలా అగ్నివ కూడా. కేవలం యాబై పైసల కార్డుతో దేశంలో ఎక్కడికైనా సమాచారం పంపించవచ్చు. ఎక్కువ సమాచారం పంపాలనుకుంటే ఇన్లాండ్ లెటర్, కవర్ ద్వారా పంపవచ్చు. కవర్ బరువును బట్టి స్టోంపులు అతికిస్తే చాలు.

1. మన తపాలా వ్యవస్థ ప్రపంచంలోనే అతి చిన్నది. ()
2. లక్ష యాబై వేల పైన పోస్ట్ ఫోస్ట్స్ సులున్నాయి. ()
3. యాబై పైసల కార్డుతో దేశంలో ఎక్కడికైనా సమాచారం పంపవచ్చు. ()
4. కవర్ బరువును బట్టి స్టోంపులు అతికించాలి. ()
5. పోస్ట్ ఫోస్ట్స్ సులు చాలా ఖరీదు. ()

రాయడం

- లు) పోస్టాఫీసు సమాజానికి సేవలందిస్తున్నది అని తెలుసుకున్నారు కదా! అలాగే సమాజానికి సేవలందించే ఇతర కార్యాలయాల గురించి రాయండి.
- లు) డేవిడ్ ఉత్తరం చదివి తన తల్లి లీనాకు వినిపించాడు కదా! అలా నీవు పెద్దవారికి చదివి వినిపించిన అంశం గురించి, వారి స్వందన గురించి రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్జీవికా కార్యక్రమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: చదువడం, సృజనాత్మకత

16వ కృత్యపత్రము

చదువడం

అ) కింది పోస్టర్ ను చదువండి. జవాబులు గుర్తించి, రాయండి.

శ్రీ సీతారామచంద్రస్వామి దేవస్థానం

భద్రాచలం, ఖమ్మం జిల్లా

(కల్యాణోత్సవం)

శ్రీ సీతారామచంద్రస్వామి దేవస్థానం భద్రాచలంలో తేది: 02.04.2021 రోజున శ్రీరామనవమి సందర్భంగా శ్రీ సీతారామచంద్రస్వామి కల్యాణాన్ని నిర్వహిస్తారు. కాబట్టి భక్త జనులందరూ పాల్గొని కల్యాణాన్ని తిలకించి, తీర్థప్రసాదాలు స్వీకరించి భగవంతుని అనుగ్రహాన్ని పొందగలరని కోరడమైనది.

కల్యాణం జరిగే తేది: 02.04.2021

సమయం: మధ్యాహ్నం 12.00 గంటలకు

ఇంట్లు

స్థలం: శ్రీ సీతారామచంద్రస్వామి దేవస్థానం, భద్రాచలం, ఖమ్మం

ఆలయ కమిటీ

శ్రీ సీతారామచంద్రస్వామి దేవస్థానం,
భద్రాచలం.

1. పోస్టర్ దేని గురించి తెలియజేస్తున్నది?

2. పోస్టర్ ఎందుకోసం అతికించారు.

3. కల్యాణం ఎన్ని గంటలకు జరుగుతుంది?

4. కల్యాణం ఎక్కడ జరుగుతుంది?

5. కల్యాణోత్సవాన్ని ఎవరు జరిపిస్తున్నారు?

పృజనాత్మకత

అ) మీ ఊరిలో జరిగే ఉత్సవాలను గురించి పోస్టర్ తయారు చేయండి.

రాష్ట్ర విద్యావరణోర్గనిజేషన్, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్వ్యరణ కార్యక్రమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: చదువడం, సృజనాత్మకత

17వ కృతపత్రము

చదువడం

అ) కింది గేయం చదువండి. బుదుగులు/పిల్లలు ఏం చేస్తారో చెప్పండి. కింది పట్టికలో రాయండి.

పిదుగులం

మేం బుదుగులం ||

నింగికి నేలకు నిచ్చేనలం

విశ్వాపేమకు వారసులం ||

బంకమట్టితో బండ్లను చేస్తాం

ఇసుకతోనే మేం కోటలు కడతాం ||

రావి ఆకులతో బూరలు చేస్తాం

కొబ్బరాకులతో రాకెట్లేస్తాం ||

వానాస్తే మేం గంతులు వేస్తాం

కత్తి పడవలే సాంపుగ చేస్తాం ||

ఆటలు పాటలు కథలు చెపితే

మానకుండ మేం బడికే పోతాం ||

పిదుగులం

మేం బుదుగులం ||

బుదుగులు/ పిల్లలు	చేసేపని
1. బంకమట్టితో	1.
2. ఇసుకతోనే మేం	2.
3. రావి ఆకులతో	3.
4. కొబ్బరాకులతో	4.
5. వానాస్తే మేం	5.
6. కత్తి పడవలే	6.

ప్రజనాత్మకత

అ) గేయాన్ని పొడిగించండి.

పిదుగులం

మేం బుదుగులం

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్జీరణ కార్యక్రమం - తెలుగు

5వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: చదువడం, సృజనాత్మకత

18వ కృత్యపత్రము

చదువడం

అ) కింది పేరాను చదువండి.

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కరోనా (కోవిడ్-19) వైరస్ వ్యాప్తి చెందింది. అనేక మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. దీంతో ప్రజలంతా భయంతో వణికిపోయారు. మన రాష్ట్రంలో కూడా ఈ వ్యాధి సంక్రమించింది. జ్వరం, దగ్గడం, తుమ్మడం, శ్వాస తీసుకోవడంలో ఇబ్బంది కలగడం వంటి లక్షణాలు ఈ వ్యాధికి ఉంటాయి. ఇతరులను కలువకపోవడం, జ్వరంతో ఉన్నవారికి దూరంగా ఉండడం, దగ్గినప్పుడు, తుమ్మినప్పుడు చేతిరుమాలును అడ్డంగా పెట్టుకోవడం, చేతులను సబ్బుతో శుభ్రం చేసుకోవడం వలన ఈ వ్యాధి సోకకుండా ఉంటుంది. ఈ వ్యాధి సోకకుండా ఉండడానికి ప్రభుత్వం చేపట్టే పనులకు అందరం సహకరించాలి.

1. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వ్యాప్తి చెందిన వ్యాధి ఏది?

- ఎ) చికున్గున్యా బి) కరోనా వైరస్ సి) కలరా

2. కరోనా లక్షణం కానిది ఏది?

- ఎ) జ్వరం బి) దగ్గడం సి) చేతులు వణకడం

3. చేతులను ఎలా శుభ్రపరచాలి?

- ఎ) సబ్బుతో కడగాలి బి) రంగుతో కడగాలి సి) అత్తరుతో కడగాలి

4. దగ్గినప్పుడు, తుమ్మినప్పుడు ఇలా చేయాలి?

- ఎ) చేతిరుమాలు అడ్డంగా పెట్టుకోవాలి

- బి) ఎక్కడికైనా వెళ్లాలి

- సి) అక్కడే గట్టిగా దగ్గడం, తుమ్మడం చేయాలి

5. ప్రభుత్వం చేపట్టే పనులకు అందరం ఏమి చేయాలి?

- ఎ) అడ్డ చెప్పాలి బి) సహకరించాలి సి) ఏమి చేయకుండా ఉండాలి

ప్రజనాత్మకత

అ) కరోనా వ్యాధి గురించి మీ మిత్రునికి/ మిత్రురాలికి లేఖ రాయండి.

లేఖ - 2

విద్యా సంవత్సరం 2020-21

పాఠం - 1 : మన జెండా

పాఠం - 2 : యాదగీలగుట్ట

కవ తరగతి (ప్రథమ భాష) - తెలుగు

విద్యా సంపత్తి 2020-21 (లేపల్ - 2)

విషయసూచిక

క్ర.సం.	పాఠం పేరు	కృత్యపతం - వివరణ	పేజీ
1	మన జెండా	సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు - అభ్యసన ఫలితాలు	1
		1. ఉన్నుఖీకరణ చిత్రం - చిత్రాన్ని చూసి పదాలు రాయడం; ఇచ్చిన పొరాను చదివి ఖాళీలు పూరించడం	2
		2. అర్థ సంగ్రహణ/ పిల్లలూ ఇట్లా చేయండి - పాఠం చిత్రం చూసి చిత్రాలకు సంబంధించిన పదాలు గేయంలో గుర్తించడం; ఇచ్చిన పదాలను గుర్తించడం	3
		3. పార్యాంశ విషయం - గేయం ఆధారంగా పదాలను జతపరచడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి సౌంతంగా జవాబు రాయడం	4
		4. పార్యాంశ విషయం - ఇచ్చిన భావానికి తగిన గేయ పాదాలను గుర్తించడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి సౌంతంగా జవాబు రాయడం	5
		5. పార్యాంశ విషయం - గేయ పాదాలను వరుస క్రమంలో రాయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆలోచించి సౌంతంగా జవాబులు రాయడం	6
		6. ధారాళంగా చదువడం-అర్థం చేసుకోని చెప్పడం, రాయడం - గేయ పంక్తులను గేయంలో గుర్తించి, వరుస క్రమంలో రాయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్న ప్రాస పదాలను గుర్తించడం; అపరిచిత పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం	7-8
		7. స్వియరచన - ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆలోచించి సౌంతంగా జవాబులు రాయడం	9-10
		8. సృజనాత్మకత - ఇచ్చిన అంశంపై నినాదాలు రాయడం	11-12
		9. పదజూలం - వాక్యాల ఆధారంగా పదాలు రాయడం; పదాలకు అర్థాలు రాయడం	13-14
		10. భాషను గురించి తెలుసుకుండాం - నామవాచక, సర్వనామ,	15-16

క.సం.	పాఠం పేరు	కృత్యపతం - వివరణ	పేజి
		విశేషణ, కీయాపదాలు పట్టికలో రాయడం	
2	యాదగిరిగుట్ట	సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు - అభ్యసన ఫలితాలు	17
		11. ఉన్నాఖీకరణ చిత్రం - చిత్రం ఆధారంగా ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం	18
		12. అర్థ సంగ్రహం/ పిల్లలూ ఇట్లా చేయండి - పేరా చదివి వాక్యాలకు సరిపోయే పదాలను గుర్తించడం; సమానార్థక పదాలు గుర్తించడం; ఇచ్చిన పదాలు గుర్తించడం	19
		13. పార్యాంశ విషయం - పేరా చదివి వాక్యాలను సరిచేయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి సొంతంగా జవాబు రాయడం	20
		14. పార్యాంశ విషయం - పేరా చదివి పట్టిక పూరించడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి సొంతంగా జవాబు రాయడం	21
		15. పార్యాంశ విషయం - పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆలోచించి సొంతంగా జవాబులు రాయడం	22-23
		16. ధారాళంగా చదువడం-అర్థం చేసుకోని చెప్పడం, రాయడం - పారం చదివి పట్టిక పూరించడం, ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం, ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం; పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం	24-25
		17. స్వయంచాలు - ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆలోచించి సొంతమాటల్లో జవాబులు రాయడం	26-27
		18. సుజనాత్మకత - పోస్టరు తయారు చేయడం	28-29
		19. పదజాలం - వేరుగా ఉన్న పదాలను గుర్తించడం; సొంత వాక్యాలు రాయడం; పట్టికలోని పదాలతో వాక్యాలు రాయడం	30-31
		20. భాషను గురించి తెలుసుకుండా - వాక్యాలు చదివి కీయాపదాలను పట్టికలో రాయడం; వాక్యాలు చదివి కాలాలను గుర్తించడం	32-33

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణానంస్త, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

5వ తరగతి - తెలుగు (ప్రథమ భాష)

శాఖలు 2020-21 (తేలుగు 2) - పొత్తులు వారీగా కృత్యమైత్తాలు

పాఠం: 1. మన జీండా

బోధనాపీటియక్షసంఖ్య: 12

కృత్యమైత్తాలసంఖ్య: 10

ఈ పాఠం ద్వారా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు - అభ్యసన ఫలితాలు

I. ధారాళంగా వదువడం - అర్థం చేసుకొని చెప్పడం, రాయడం

- ☞ ఉన్నాఫీకరణ చిత్రం కింద ఉన్న పాఠం ఉద్దేశం పేరాను చదివి భాశీలను పూరించగలగడం.
- ☞ గేయం ఆధారంగా పదాలను జతపరచగలగడం.
- ☞ ఇచ్చిన భావానికి తగిన గేయ పాదాన్ని గుర్తించగలగడం.
- ☞ గేయ పాదాలను వరుస క్రమంలో రాయగలగడం.
- ☞ అపరిచిత పేరాను చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయగలగడం.

II. స్వీయరచన

- ☞ ఇచ్చిన ప్రశ్నలను అర్థం చేసుకొని సొంతమాటల్లో జవాబులు రాయగలగడం.

III. పదజూలం

- ☞ ఇచ్చిన వాక్యాలు చదివి అనువైన పదాలు పాఠంలో వెతికి రాయగలగడం.
- ☞ పదాలకు అర్థాలు రాయగలగడం.

IV. సృజనాత్మకత

- ☞ ఇచ్చిన అంశంపై నినాదాలు రాయగలగడం.

V. భాషను గురించి తెలుసుకుండా

- ☞ పేరా చదివి నామవాచక, సర్వనామ, విశేషం, క్రియాపదాలు రాయగలగడం.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. మన జెండా

కృత్యవత్తం: 1

కింది చిత్రాన్ని చూడండి.

అ) హై చిత్రాన్ని చూసి పదాలు రాయండి.

ఆ) కింది పేరాను చబిబి భాజీలను వ్యాలించండి.

భారత స్వతంత్ర పోరాటంలో మన జెండా కలిగించిన చైతన్యం, ఉత్సేజం గురించి ఈ గేయంలో ఉన్నది. మన జెండా బ్రిటీష్ వారి గుండెల్లో గుబులు పుట్టించి, హడలెత్తించిన విధం ఎటువంచిదో ఈ గేయం ద్వారా తెలుసుకుంటారు.

1. భారత స్వతంత్ర పోరాటంలో _____ చైతన్యం, ఉత్సేజం కలిగించింది.
2. మన జెండా _____ గుండెల్లో గుబులు పుట్టించింది.
3. ఈ గేయంలో మన జెండా _____ కలిగించింది.
4. బ్రిటీష్ వారి గుండెల్లో _____ పుట్టించి, హడలెత్తించింది.
5. ఈ పేరాలో _____ గురించి ఉంది.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. మన జీండా

కృత్యపత్రం: 2

- అ) పాఠం చిత్రం చూడండి. దానిలోని చిత్రాలకు సంబంధించిన పదాలు గేయంలో ఉన్నాయి.
వాటికి సున్నా చుట్టుండి.

- ఆ) కింద పదాలను గేయంలో గుర్తించి వాటి కింద గీత గీయండి.

సహనం	దీపమా
భారత	స్వరామి
పవిత్ర	పరాయిపాలన
స్వతంత్రమా	సమరంలో
పర్జన్య	బ్రిటీషు

రాత్రి విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. మన జీండా

కృత్యపత్రం: 3

అ) గేయం ఆధారంగా కింది పదాలను జతపరచి రాయండి.

నమామి	త్రివర్షకేతనమా	_____
శౌర్యకాంతితో	సత్యరూపమా	_____
స్నేరామి	భారత పతాకమా	_____
శాంతి, సహనం	వెలిగిన దీపమా	_____

స్వీయరచన

- మూడు రంగుల జీండాను స్నేరించుకోవాలి అని గేయంలో ఉంది కదా! మనం తప్పకుండా స్నేరించుకోవలసినవి ఇంకా ఏమిటి? ఎందుకో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. మన జీండా

కృత్యపత్రం: 4

అ) కీంద ఇచ్ఛన భావానికి సలహడే విందాన్ని గేయంలో గుర్తించి రాయండి.

- పంజరం నుండి బయటపడిన పక్కిలా ఆకాశంలోకి ఎగిరావు.
-
-

- భారత భూమిపై పరాయివాళ్ళ పొలన అంతమొనర్చినావు.
-
-

- పరాక్రమంలో వెలిగిన దీపం
-
-

- మూడు రంగులు జీండాను స్ఫూర్తిస్తున్నాను.
-
-

స్వయంచాలని వెలిగించాలి

- శాంతి, సహనం, సత్యంలనే మూడు లక్ష్మణాలు జీండా కలిగి ఉన్నదని తెలుసుకున్నాం కదా! ఈ మూడు లక్ష్మణాలలో ఏదైనా ఒక లక్ష్మణం ఉన్నవారు ఎలా ఉంటారో రాయండి.

రాత్రి విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. మన జెండా

కృత్యపత్రం: 5

గేయం ఆధారంగా కింది గేయ పాఠాలను వరుస క్రమంలో రాయండి.

స్వాతంత్ర్యం మా జన్మహక్కీ
స్వేచ్ఛ సాధన సమరంలో
గర్జించిన పర్మస్య రావమా!
ముందు నడిచిన ప్రతాపమా

స్వీయరచన

1. గేయంలో “యుద్ధంలో జెండా అండగ నిల్చినది” అని తెలుసుకున్నారు కదా! అట్లాగే మీకు అండగా నిల్చిన ఏదైనా సందర్భాన్ని గురించి రాయండి.
2. “ముష్టర బ్రిటీషు మత్తగజాలని” ఎవరిని, ఎందుకు అన్నారో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. మన జీండా

కృత్యపత్రం: 6

అభ్యసం కృత్యాలు

ధారాళంగా చదువడం, అర్థం చేసుకొని చెప్పడం, రాయడం

ఆ) కింది వాక్యాలు చదువండి. గేయంలో ఎక్కడ ఉన్నాయో గుర్తించండి. పాఠం ఆధారంగా వరుస క్రమంలో రాయండి.

పంజర విముక్త ఖగమ్ములా

పవిత్ర భారత ధరాతలమ్మున

అంబర మెగిసిన స్వతంత్రమా!

పరాయపాలన మంత మొనర్చి

ఆ) గేయంలో స్వతంత్రమా, ఆయుధమా ... వంటి ప్రైస్ పదాలు ఉన్నాయి. వాటిని గుర్తించి రాయండి.

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

5. _____ 6. _____ 7. _____ 8. _____

ఇ) కింది పేరా చదువండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

తెలంగాణ రాష్ట్రం జూన్ 2వ తేది 2014న ఆవిర్భవించింది. తెలంగాణ సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు ప్రతిబింబించేలా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికారిక చివ్వులను ప్రకటించింది. రాష్ట్ర జంతువుగా జింకను, రాష్ట్ర పక్కిగా పాలపిట్టను, రాష్ట్ర పుపుంగా తంగేడుపుప్పును, రాష్ట్ర వృక్షంగా జమ్మిచెట్టును (శీమ వృక్షం) అధికారిక చివ్వులుగా నిర్దియించారు. జింక తెలంగాణ ప్రజల మంచితనానికి గుర్తు. పాలపిట్టను మనం శుభ సూచకంగా భావిస్తాం. పసుపు పచ్చగా కళకళలాడుతూ ప్రకృతికి అందం తెచ్చి తంగేడు పుప్పును బతుకమ్మను పేర్కడానికి వాడుతారు.

- 1) పై పేరాకు పేరు పెట్టండి.

- 2) తెలంగాణ రాష్ట్రం ఎప్పుడు ఏర్పడింది?

- 3) తెలంగాణ రాష్ట్ర అధికారిక చిహ్నాలుగా వేటిని ప్రకటించారు?

- 4) పై పేరాలో ‘ఆవిర్భవించిన’ అనే పదానికి అర్థం ఏమిటి?

- 5) తంగేడు పువ్వు ప్రత్యేకత ఏమిటి?

మూలార్థాంకన్ కృత్యం

కింది పేరాను చదువండి. ప్రత్యేకకు జవాబులు రాయండి.

సురవరం ప్రతాపరెడ్డి పత్రికా రచయితయే కాక గొప్ప పండితుడు, విమర్శకుడు. జాతీయత మూర్తీభవించిన దేశభక్తుడు కూడా. ప్రజలలో విజ్ఞానాభివృద్ధి, చైతన్యం కలిగించడానికి చిరస్వరణీయమైన అనేక రచనలు చేశారు. అప్పటి సంస్థాన పరిపాలనపై ‘నిజాం రాష్ట్ర పరిపాలనం’ అనే పేరుతో ఒక పుస్తకం వీరు రాశారు. 1938లో ‘ప్రాథమిక స్వత్వములు’, యువజనుల కోసం ‘యువజన విజ్ఞానం’ అనే గ్రంథాలు రాశారు. 1951లో ‘ప్రజావాణి’ దినపత్రిక నెలకొల్పారు. 1952లో జరిగిన సాధారణ ఎన్నికల్లో వారు మహాబూబ్‌నగర్ జిల్లా వనపర్తి నియోజకవర్గం నుంచి శాసనసభకు ఎన్నికెనారు. బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలియైన వీరు 1954లో స్వరస్ఫలైనారు.

1. పై పేరాకు పేరు పెట్టండి.
2. విజ్ఞానాభివృద్ధికి, చైతన్యానికి ప్రతాపరెడ్డి ఏం చేశారు?
3. అప్పటి పరిపాలనపై రాసిన పుస్తకం ఏమిటి?
4. శాసనసభకు ఏ ప్రాంతం నుండి ఎన్నికెనారు?
5. ‘బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి’ అంటే అర్థం ఏమిటి?

రాత్రి విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పొరం: 1. మన జెండా

కృత్యపత్రం: 7

అభ్యున్న కృత్యం

స్వీయరచన

అ) మనం మన జెండాకు ఎందుకు వందనం చేయాలి?

ఆ) మన జెండా గొప్పదనం ఏమిటి?

ముఖ్యాంకన కృత్యం

స్వీయరచన

1. పరాయాపాలన అంతం కావడం అంటే ఏమిటో రాయండి.
2. పక్షి పంజరం నుండి బయటపడి స్వేచ్ఛగా విహరించాలని కోరుకుంటుందని గేయంలో తెలుసుకున్నాం కదా! ఎందుకో రాయండి.
3. స్వాతంత్య పోరాటంలో జెండా ముందు నడిచి తన ప్రతాపాన్ని చూపింది కదా! అట్లాగే మిమ్మల్ని ప్రోత్సహిస్తూ ముందుకు నడిపించే వారి గురించి రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పారం: 1. మన జెండా

కృత్యపత్రం: 8

అభ్యసిన కృత్యం

సృజనాత్మకత / ప్రశంస

- అ) మన జెండా బొమ్మ గీసి, రంగులు వేయండి. దాని గులంగి కొన్ని నినాదాలు రాసి ప్రదర్శించండి.

ముఖాల్పుండకన్ కృత్యం

1. ‘శాంతి’, ‘సత్యం’ల గురించి నినాదాలు రాయండి.

రాత్రి విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. మన జెండా

కృత్యపత్రం: 9

అభ్యసం కృత్యాల్య

పదజాలం

అ) కింది వాక్యాలు చదువండి. వీటికి అనువైన పదాలు పాఠంలో ఉన్నాయి. వాటిని రాయండి.

1. జెండాను ఇట్లా కూడ అంటారు.

--	--	--

2. వెలుతురును ఇచ్చేది.

--	--	--

3. రామచిలుకను దీంట్లో ఉంచుతారు.

--	--	--

4. వీరి పాలన అంతమయ్యింది.

--	--	--

5. యుద్ధాన్ని ఇట్లా కూడా అంటారు.

--	--	--

ఆ) కింది వాక్యాలు చదువండి. గీతలు గీసిన పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

1. ఆగప్పు 15, జనవరి 26 తేదీల్లో దేశమంతట త్రివర్షకేతనం ఎగురవేస్తారు.

2. అంబరంలో పక్కలు ఎగురుతూ పోతున్నాయి.

3. ధరాతలం మీద మనతో పాటు ఎన్నో జీవరాశులు గూడ ఉన్నాయి.

4. వానకాలంలో ఆకాశంలో పర్రన్యాలు ముసురుకొస్తాయి.

5. పోలీసులు ముప్పురులు దొంగిలించిన సామాన్లను స్వీధించి చేసుకున్నారు.

ముఖ్యంకన కృత్యలు

అ) కింది వాక్యాలు చదువండి. కీటికి అనువైన పదాలు పారంలో ఉన్నాయి. వాటిని రాయండి.

1. అంబరంలో రాత్రి నక్కల్తాలు మెరుస్తాయి.

అంబరాన్ని ఇలా కూడా అంటారు.

--	--	--

2. పర్జన్యాలు వర్షం పదే ముందు వస్తాయి. పర్జన్యం అనగా

--	--	--

3. వినాయకునికి ఈ ముఖం ఉంటుంది.

--	--	--

4. ఖగాలు ఆకాశంలో ఎగురుతాయి. ఖగాలు అనగా

--	--	--

ఆ) కింది వాక్యాలు చదువండి. గీత గీసిన పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

1. రాముడు రాపణనితో సమరం చేశాడు.

సమరం =

2. భీముని ఆయుధం గద.

ఆయుధం =

3. చిన్నతనం నుండి సహనం అలవర్షుకుంటే ఎంతో మంచిది.

సహనం =

4. ఊర్లోని దొంగతనాలకు ప్రజలు హడలిపోయారు.

హడలిపోయారు =

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. మన జీండా

కృత్యపత్రం: 10

అభ్యసస్త కృత్యం

భాషను గురించి తెలుసుకుండాం

- అ) కింది పేరా చదువండి. పేరాలోని నామవాచకాలు, సర్వనామాలు, విశేషణాలు, క్రియా పదాలను గుర్తించండి.

సరోజసీనాయుడు 1879 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 13న హైదరాబాదులో జన్మించింది. ఆమె తండ్రి పేరు అఫ్ఫోరనాథ ఛటోపాధ్యాయ. తల్లి పేరు వరద సుందరీ దేవి. ఆమె భర్త జనరల్ ముత్యాల గోవిందరాజులునాయుడు. ఆయన సుప్రసిద్ధ వైద్యుడు. 1915 సంగాలో ఆమెకు మహాత్మ గాంధీఱో పరిచయం ఏర్పడింది. 1930 సంగాలో ఆయన పిలుపునందుకొని ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్నది. ఆమెను ఎరవాడ జైలులో నిర్వంధించారు. అక్కడ ఆమె పూల మొక్కలకు నిత్యము నీరు పోసి వాటిని చక్కగా పెంచుతుండేది. ఆమె అంగ్గంలో ఎన్నో కవితలు రాశింది. అంగ్గ కవయిత్రిగా మంచి పేరు సంపాదించింది. అంతేగాక “భారతకోకిల” (నైట్రింగేర్ ఆఫ్ ఇండియా) అనే గౌప్య పేరు కూడా సంపాదించింది.

మూలాఖ్యంకన కృత్యం

భాషను గురించి తెలుసుకుండాం

- అ) కింది పేరా చదువండి. పేరాలోని నామవాచకాలు, సర్వనామాలు, విశేషణాలు, క్రియా పదాలను పట్టికలో రాయండి.

మాడపాటి హానుమంతరావు గారు 1885 జనవరి 22న కృష్ణ జిల్లా, నందిగామ తాలూకాలో పొక్కనూరులో జన్మించారు. ఈయన తల్లి వెంకటసుబ్బమ్మ తండ్రి వెంకటయ్య. పీరికి 5 సంవత్సరాలు వచ్చేసరికి తండ్రి మరణించాడు. అందువలన వీరు బాల్యం నుండి మేనమామ

జమలాపురం వేంకటరావుగారి వద్ద సూర్యాపేటలో గడిచింది. గ్రంథాలయ స్థాపన కోసం, అభివృద్ధికి విశేషంగా కృషి చేశారు. స్త్రీ విద్యా వ్యాప్తి కోసం తెలుగు బోధనా భాషగా ఒక గొప్ప పారశాలను ఏర్పాటు చేశారు. ఇది ప్రైదరాబాదులో ఉంది. ఇక్కడే స్త్రీల కోసం కళాశాల, ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు, రెడ్డి హస్టల్ మొదలగునవి నెలకొల్పబడ్డాయి. ఇవన్నియూ ఈయన సేవకు నోచుకున్నవి. ఏరి ప్రజాసేవను గుర్తించిన భారత ప్రభుత్వం 1955లో ‘పద్మభూషణ’ అనే ప్రసిద్ధ బిరుదునిచ్చి గౌరవించింది. ప్రజలు వారిని భక్తితో ‘ఆంధ్రపితామహులు’ అని స్వరించుకుంటున్నారు.

నామవాచకం	సర్వనామం	విశేషణం	క్రియాపదం

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణానంస్త, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

5వ తరగతి - తెలుగు (ప్రథమ భాష)

శాఖలు: సంస్కరణ 2020-21 (తేలుగు 2) - పొత్తులు కృత్యములు

పాఠం: 2. యాదిగిరిసుట్టు

బోధనాపీటియక్షసంఖ్య: 12

కృత్యములు: 10

ఈ పాఠం ద్వారా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు - అభ్యసన ఫలితాలు

I. ధారాళంగా చదువడం - అర్థం చేసుకొని చెప్పడం, రాయడం

- ☞ పాఠం ఆధారంగా విషయాలను పేరాలలో గుర్తించడం, పట్టికలో రాయడం.
- ☞ పేరా చదివి ప్రశ్నలు తయారు చేయగలగడం.
- ☞ అపరిచిత పేరాను చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయగలగడం.
- ☞ పాఠం ఆధారంగా జవాబులు రాయగలగడం.

II. స్వీయరచన

- ☞ ఇచ్చిన ప్రశ్నలను అర్థం చేసుకొని సొంతమాటల్లో జవాబులు రాయగలగడం.

III. పదజాలం

- ☞ ఇచ్చిన పదాలలో వేరుగా ఉన్న పదాలను గుర్తించగలగడం.
- ☞ ఇచ్చిన పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయగలగడం.
- ☞ పట్టికలో పదాలను గుర్తించి సొంతవాక్యాలు రాయగలగడం.

IV. సృజనాత్మకత

- ☞ ఇచ్చిన అంశంపై పోస్టరు తయారుచేసి ప్రదర్శించగలగడం.

V. భాషను గురించి తెలుసుకుండా

- ☞ క్రియాపదాలు గుర్తించి, అవి ఏ కాలంలో ఉన్నాయో గుర్తించగలగడం.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖన 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. యాదగిలిగుట్ట

కృత్యవత్తం: 11

కీంది బొమ్మను చూడండి.

పదజాలం

ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. బొమ్మలో కనిపిస్తున్నదేమిటి?
2. గుడికి మీరు వెళ్ళి ఉంటారు కదా! గుడి అనగానే మనకు గుర్తుకువచ్చే కొన్ని పదాలు రాయండి.
3. మీకు తెలిసిన కొన్ని పుణ్యక్షేత్రాల పేర్లు రాయండి.
4. సాధారణంగా గుడిలో జరిగే కొన్ని కార్యక్రమాల పేర్లు రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. యాదగిలగుట్ట

కృత్యపత్రం: 12

అ) పేరా చదువండి. కింది వాక్యాలకు సరైన పదాలను పేరాలో గుర్తించండి. రాయండి.

మన పూర్వీకులు ప్రకృతి శక్తినే దేవుడిగా భావించారు. అందుకే మనుషుల ఆవాసాలకు దూరంగా కొండలపై, గుట్టలపై, సముద్ర, నదీ తీర ప్రాంతాలలో, అడవులలో ప్రశాంతంగా ప్రార్థించాలని అనుకున్నారు. అందుకే ఆ ప్రదేశాలలో గుళ్ళు కట్టారు. కొలిచారు. మొక్కారు. మొక్కలు తీర్చుకున్నారు. ఆ గుళ్ళు కీర్తికెక్కినయి. ఇలా కీర్తికెక్కినదే తెలంగాణలోని గొప్ప పుణ్యక్షేత్రం యాదగిరిగుట్ట.

- పెద్ద పెద్ద రాళ్ళతో కూడిన ఎత్తైన ప్రదేశం
- నదులన్నీ చివరగా కలిసే చోటు, ఉపునీరు కలిగినది
- మనకు త్రాగునీరు, సాగునీరు అందించే పెద్ద నీటి వనరు
- దట్టమైన చెట్లతో, జంతువుల ఆవాసంగా ఉండేది
- భగవంతుడిని విగ్రహ రూపంలో ఉంచి పూజించే చోటు

ఆ) కింది పదాలకు సమానమైన అర్థాన్నిచ్చే పదాలను పాఠంలో వెతికి రాయండి. గుర్తించండి.

గుడి	దారి	చూడటం	గొప్పతనం
స్నానం	గుట్ట	పండుగ	పెళ్ళి
తల వెంటుకలు	విడిది		

ఇ) కింది పదాలను పాఠంలో గుర్తించండి.

అషోత్సర శతకలాశాభిషేకం	బ్రహ్మత్వవాలు	పర్యాటకశాఖ
ప్రాధాన్యత	విశ్వాసం	స్వయంభువు
క్షేత్రం	దూరదర్శన్	

రాత్రి విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. యాదగిరిగుట్ట

కృత్యపత్రం: 13

- అ పేరా చదువండి. కింది వాక్యాలను సలచేసి రాయండి.

బుయ్యశ్రంగుని కొడుకైన యాదర్శి హనుమంతుని ఆశీస్సులతో ఈ గుట్టపైన తపస్సు చేశాడని పురాణ కథలో ఉన్నది. యాదర్శి తపస్సుకు మెచ్చిన నరసింహస్వామి ప్రత్యక్షమై “భక్త! ఏమి కావలెనో కోరుకో” అని అడిగాడు. దానికి యాదర్శి “నాకు ఎటువంటి కోరికలు లేవు, కాని మీ రూపాన్ని దర్శించుటకే నేను తపస్సు చేశాను. నా కోరిక ఒక్కటే. మీరు ఈ గుట్టపైననే వెలసి, మావంటి ఎందరో భక్తులకు నిత్యం దర్శనమివ్వాలి” అని యాదర్శి కోరుకున్నాడు. ఆయన కోరిక ప్రకారం నరసింహస్వామి యాదగిరిగుట్టపై వెలిశాడు. అప్పటి నుంచి ఆ గుట్టను యాదర్శి పేరు మీద ‘యాదగిరి గుట్ట’ అని పిలుస్తున్నారు.

1. బుయ్యశ్రంగుని కొడుకైన యాదర్శి శ్రీరాముని ఆశీస్సులతో ఈ గుట్టపైన తపస్సు చేశాడు.

2. యాదర్శి కోరిక ప్రకారం వెంకటేశ్వర స్వామి యాదగిరిగుట్టపై వెలిశాడు.

3. యాదగిరిగుట్టకు ఆ పేరు నరసింహస్వామి వల్ల వచ్చింది.

4. యాదర్శి తపస్సుకు మెచ్చి హనుమంతుడు ప్రత్యక్షమైనాడు.

స్వయంచాలని

- ఆ) యాదగిరిగుట్టపై స్వామి వాల టిక్క స్వీకలస్తారు అని తెలుసుకున్నారు కదా! మీ గ్రామంలో ఏయే దేవతల టిక్కలు స్వీకలస్తారో, వారెలాంటి పూజా కార్యక్రమాలు చేస్తారో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేవర్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. యాదగిలగుట్ట

కృత్యపత్రం: 14

అ) పేరా చదువండి. కింది పట్టికను పూరించండి.

నరసింహ ఆలయంలో స్వామి వారికి ప్రతినెల స్వాతి నక్కల్తం రోజున అపోత్తరశత కలశాభిషేకం జరుగుతుంది. ఉగాది రోజున స్వామి వారికి తిరువీది సేవచేసి, పంచాంగ శ్రవణం జరుపుతారు. శ్రీరామనవమి, హనుమజ్ఞయంతి, శ్రీకృష్ణాష్టమి పండుగలకు పవిత్రోత్సవాలు జరుపుతారు. ప్రతి సంవత్సరం ఆలయంలో మార్చి, ఏప్రిల్ నెలల్లో శ్రీవారి బ్రహ్మాత్మవాలు జరుగుతాయి. ఫాల్గుణ తుద్ద విదియ నుండి ద్వాదశి పరకు 11 రోజులు ఈ బ్రహ్మాత్మవాలు అంగరంగ వైభవంగా జరుగుతాయి. ఈ ఉత్సవాల్లో భాగంగా శ్రీవారి ఎదుర్కొళ్పు, కళ్యాణం, రథోత్సవం కన్నుల పండుగగా జరుగుతాయి.

సమయం/ తిథి/ పండుగ	చేసే కార్యక్రమాలు/ ఉత్సవాలు
స్వాతి నక్కల్తం	
ఉగాది	
మార్చి, ఏప్రిల్ నెలలు	
శ్రీరామనవమి	
హనుమజ్ఞయంతి	
శ్రీకృష్ణాష్టమి	

స్వీయరచన

ఆ) యాదగిలగుట్టలో బ్రహ్మాత్మవాలు అంగరంగ వైభవంగా జరుగుతాయి కదా! మీ గ్రామంలో గొప్పగా జిలగే ఉత్సవం గులంచి మీ సాంతమాటల్లో రాయండి.

రాత్రి విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రధమ భాష)

పాఠం: 2. యాదగిలిగుట్టు

కృత్యపత్రం: 15

- అ) పేరా చదువండి. కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

భక్తులు యాదగిరిగుట్టపైకి చేరుకోవడానికి రెండు తొప్పులు ఉన్నాయి. ఒకటి మెట్ల తొప్ప. మరొకటి బస్సులు పోయే తొప్ప. గ్రామాల నుంచి వచ్చే చాలా మంది భక్తులు మెట్లు ఎక్కు గుట్టమీదున్న గుడికి చేరుకుంటారు. వివిధ ప్రాంతాల నుంచి వచ్చే భక్తుల బస కోసం దేవస్థానం కమిటీవాళ్ళు గదులు కట్టించారు. తెలంగాణ పర్యాటక శాఖ కూడా భక్తుల కోసం గుట్టపై గదుల వసతిని కల్పిస్తున్నది. ఇక్కడికి వచ్చే భక్తులు స్వామివారికి తలనీలాలు సమర్పించి, దేవుడిని దర్శనం చేసుకుని, లడ్డు, పులిహోర ప్రసాదాలు స్వీకరించి గుట్ట కిందికి చేరుకుంటారు.

1. గ్రామాల నుండి వచ్చే భక్తులు ఎక్కువగా ఉపయోగించే తొప్ప ఏది?

2. భక్తులకు గదుల వసతిని కల్పిస్తున్న వారు ఎవరు?

3. భక్తులు స్వామి వారికి ఏమి సమర్పిస్తారు?

4. ‘దారి’ అని అర్థం వచ్చే పదం ఏది?

5. భక్తులకు యాదగిరిగుట్టలో లభించే ప్రసాదాలు ఏవి?

స్వయరచన

- ఆ) సాధారణంగా దూర ప్రాంతం నుండి వచ్చే ప్రయాణికుల తోసం పుణ్యక్షేత్రాలు గాని, ప్రయాణ ప్రాంగణాలు అంటే బస్టాండ్స్, రైల్వేస్టేషన్లు గాని కొన్ని వసతులు ఏర్పాటు చేస్తాయి. అవి కల్పించే సౌకర్యాల గురించి సాంతమాటల్లో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. యాదగిరిగుట్ట

కృత్యపత్రం: 16

అభ్యాసం క్రీత్యాలు

ధారాళంగా చదువడం - అర్థం చేసుకొని ప్రతిస్పందించడం

అ) పాఠం చదువండి. కింది విషయాలు ఏ పేరాలో ఉన్నవో వివరాలు పట్టికలో రాయండి.

విషయం	విషయం ఉన్న పేరా సంఖ్య
యాదగిరిగుట్ట వివరాలు	
యాదగిరిగుట్టకు ఆ పేరు రావడం	
గుట్ట మీద ఉన్న గుళ్ళ వివరాలు	
యాదగిరిగుట్టలో జరిగే ఉత్పవాలు	
గుట్టపై ఉన్న సౌకర్యాలు	

ఆ) కింది పేరా చదువండి. ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

ప్రసిద్ధ పుణ్యక్షేత్రం కొండగట్టు. అది మన రాష్ట్రంలోని కరీంనగర్ జిల్లాలో ఉన్నది. ఈ క్షేత్రంలో శ్రీ ఆంజనేయస్వామి స్వయంభువుగా వెలిశాడు. కొండగట్టు క్షేత్రం కరీంనగర్ నుండి నిజమాబాదు వెళ్ళి దారిలో జగిత్యాలకు 15 కి.మీ.ల దూరంలో ఎత్తైన కొండమీద ఉన్నది. ఇక్కడ స్వామివారిని ప్రతిరోజు చాలామంది భక్తులు దర్శనం చేసుకుంటారు. ఇక్కడి అంజనేయస్వామి సగం నరసింహస్వామి ముఖంతో ఉత్తరాభిముఖుడై ఉన్నాడు. ఆంజనేయస్వామి భక్తులు హనుమాన్ దీక్ష స్వీకరించి 41 రోజుల పాటు నిష్టతో ఉంటారు. ఎలాంటి శారీరక, మానసిక రుగ్మతలైనా స్వామివారి దర్శనంతో తొలగిపోతాయని భక్తులు నమ్ముతారు. దీనికి దగ్గరలోనే జవహర్లాల్ నెహ్రూ సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన ఇంజనీరింగ్ కళాశాల కూడా ఉన్నది. కొండగట్టు అంజన్స్పై భక్తితో కవులు శతకాలు కూడా రాశారు.

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

ముఖ్యాంకన కృత్యాలు

అ) పారం చదువండి. రాయండి.

1. పారంలో ఉన్న పుణ్యశ్శైతం పేరు

2. యాదగిరిగుట్టకు ఆ పేరు రావడానికి కారణం

3. గుట్ట మీద ఉన్న ప్రధానమైన గుడులు

4. గుట్టపై ప్రధానంగా జరిగే ఉత్సవాలు

5. యాదగిరిగుట్ట పేరుకు ఉన్న ప్రాధాన్యతకు ఉదాహరణలు

ఆ) పేరా చదువండి. జవాబులు రాయండి.

బాసర గ్రామంలో సరస్వతి దేవి ఆలయం ఉంది. ఇది భారతదేశంలోని అతి ప్రాచీన సరస్వతి ఆలయాల్లో ఒకటి. ఇక్కడ సరస్వతితో పొటు లక్ష్మి, కాళి విగ్రహాలు కూడా ఉన్నాయి. మహాభారత కాలంలో వ్యాసుడు ఇక్కడ ఈ విగ్రహాలను ప్రతిష్టించాడని చెబుతారు. వ్యాసుడి పేరు మీదుగానే గ్రామం పేరు ‘వ్యాసపురి’గా తరవాత ‘వాసర’గా మారి చివరగా ‘బాసర’గా స్థిరపడింది. ఇక్కడికి చాలా మంది భక్తులు అక్కర శ్రీకారం చేయించుకోవడానికి వస్తారు. బాసర ప్రస్తుతం నిర్మల జిల్లాలో ఉంది. పైదరాబాద్కు 200 కి.మీ. దూరంలో గోదావరి తీరాన ఉంటుంది. రైలు, బస్సు మార్గాలో బాసర చేరుకోవచ్చు.

1. బాసర గ్రామ ప్రత్యేకత ఏమిటి?

2. బాసరకు ఆ పేరు ఎలా వచ్చింది?

3. భక్తులు సరస్వతి ఆలయానికి రావడానికి కారణం ఏమిటి?

4. బాసర ఏ నది తీరంలో ఉంది?

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. యాదగిలిగుట్టు

కృత్యపత్రం: 17

అభిభ్యాస క్రీత్యాలు

స్వీయరచన

1. యాదగిలిగుట్టు గురించి రాయండి.
2. పుణ్యక్షేత్రంలో ఏదైనా ఉత్సవం జరిగినప్పుడు అక్కడ ఎట్లా ఉంటుందో రాయండి.
3. పుణ్యక్షేత్రాలు లేదా ఉత్సవాలకు వెళ్లేటప్పుడు ఏమేం జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి?

మూలాన్యంకన కృత్యాలు

1. మీరు చూసిన ఒక పుణ్యక్షేత్రం లేదా ప్రసిద్ధ ప్రాంతం యొక్క విశేషాలను రాయండి.
2. ఉగాది రోజున స్వామి వారి అలయంలో పంచాంగ శ్రవణం జరుపుతారని చదివారు కదా! మీ ఇంట్లో ఉగాది ఎలా జరుపుతారో రాయండి. ఉగాది కాకుండా మీరు ఇంకా ఏవీ వండుగలు జరుపుకుంటారు? ఎలా జరుపుతారో రాయండి.
3. గోశాలకు గోవులను దానం చేయడం అనేది గొప్ప లక్షణం. అయితే వేటిని దానం చేయడం వల్ల అందరికీ మేలు జరుగుతుందో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లవం 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. యాదగిలగుట్ట

కృత్యవత్తం: 18

అభిఘ్యస్త కృత్యం

సృజనాత్మకత

- అ) దేవాలయాలలో ఉత్సవాలు జిలగేటప్పడు ఆ వివరాలు అందలకి తెలుపుటకు వెష్టిస్తర్లు అంటిస్తారు.
అటువంటి వెష్టర్ ఒకటి చూడండి.

శ్రీ రాజరాజేశ్వరస్వామి దేవస్థానం

వేములవాడ, కరీంనగర్ జిల్లా.

మహాశివరాత్రి ఉత్సవాలు

శ్రీ రాజరాజేశ్వర స్వామి దేవస్థానం వేములవాడలో తేది : 17-02-2015 రోజున మహాశివరాత్రి పర్వదినం సందర్భంగా శ్రీ రాజరాజేశ్వర స్వామి కల్యాణాన్ని నిర్వహిస్తారు. కాబట్టి భక్తజనులందరూ పాల్గొని కల్యాణాన్ని తిలకించి, తీర్థప్రసాదాలు స్వీకరించి భగవంతుని అనుగ్రహాన్ని పొందగలరని కోరడమైనది.

కల్యాణం జరిగే తేది : 17-02-2015

ఇట్లు

సమయం : రాత్రి 12 గంటలకు

ఆలయ కమి,

స్థలం : రాజరాజేశ్వరస్వామి దేవాలయం,

శ్రీరాజరాజేశ్వరస్వామి దేవాలయం,

వేములవాడ, కరీంనగర్ జిల్లా.

వేములవాడ.

- ఆ) మీ గ్రామంలోని దేవాలయంలో లేదా గ్రామంలో జిలగే ఉత్సవం గులంచి వెష్టర్ తయారు చేయండి. ప్రదర్శించండి.

ముఖాల్యంకన్ కృత్యం

1. మీ పారశాలలో జరుపదలుచుకున్న వార్షికోత్సవం గురించి పోస్టర్ తయారు చేయండి. ప్రదర్శించండి.
2. యాత్రాస్థలం లేదా ఉత్సవాలు జరుగుతున్నప్పుడు భక్తులు, యాత్రికులు తీసుకోవాలిన జాగ్రత్తలు ఏమి చేయాలో, ఏమి చేయకూడదో తెలిపేలా సూచనలతో కూడిన పోస్టర్ తయారు చేయండి. ప్రదర్శించండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. యాదగిరిగుట్ట

కృత్యపత్రం: 19

అభ్యాస క్రీత్యాలు

పదజాలం

అ) కింది పదాల వరుసలో వేరుగా ఉన్న పదానికి ‘○’ చుట్టండి.

1.	బ్రహ్మ	విష్ణువు	యాదర్మి	ఈశ్వరుడు
2.	రథోత్సవం	కల్యాణోత్సవం	బ్రహ్మోత్సవం	వీకాదశి
3.	ఆదిలాబాద్	యాదగిరిగుట్ట	కరీంనగర్	వరంగల్
4.	శ్రీరామనవమి	జాతర	హనుమజ్జయంతి	శ్రీకృష్ణాపుమి

ఆ) కింది పదాలు పాఠంలో ఉన్నాయి. ఈ పదాలున్న వాక్యాలు చదువండి. వాటి అర్థం గ్రహించి సాంత వాక్యాలు రాయండి.

1. ప్రసిద్ధిపొందిన : _____

2. దర్శించుట : _____

3. దేదీప్యమానం : _____

4. వసతి : _____

5. కీర్తించడం : _____

6. ఉత్సవాలు : _____

మూలాన్వయికన్ క్షత్రాలు

అ) కీంది పదాల వరుసలో వేరుగా ఉన్న పదానికి సున్న ‘○’ చుట్టండి.

1. సముద్రం	నది	చెరువు	ఆదవి
2. మార్చి	ఆదివారం	ఏప్రిల్	నవంబర్
3. లడ్డు	పులిహోర	తలనీలాలు	దద్దోజనం
4. ఛానల్	గుడి	భక్తులు	పూజ
5. విదియ	ద్వాదశి	ఫాల్గుణం	ఏకాదశి

ఆ) వొరంలో ఉన్న కొన్ని పదాలు ఇవ్వడం జరిగింది. వాటి అర్థం గ్రహించి సాంతపాక్షాలు రాయండి.

1. నిత్యం : _____
2. మహిమ : _____
3. విశ్వాసం : _____
4. కళ్యాణం : _____
5. ఆచారం : _____
6. సేవ : _____

ఇ) వొరంలో వ్యాఖ్యన కొన్ని పదాలు గజ్ఞలో ఉన్నాయి. వాటిని గుర్తించి వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

సం	వ	త్వ	రం	ము	ఆ	
పు	ణ్ణ	క్షే	త్రం	ఉ	న	
నే	త్ర	బ	స	గా	వా	
ఆ	కృ	మ	వం	ది	యి	
ల	తి	స	ము	ద్రం	తీ	
యం	త	ర	పం	డు	గ	

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 5

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. యాదగిలగుట్ట

కృత్యపత్రం: 20

అభ్యోస్సే కృత్యాలు

భాషను గురించి తెలుసుకుండాం

అ) కింది వాక్యాలు చదువండి. క్రియా పదాలను పట్టికలో రాయండి.

1. ఇక్కాల్ బంతి అట ఆడుతున్నాడు.
2. సంయుక్త పాట పాడింది.
3. అమ్మ రేపు కొత్త బట్టలు కొని తెస్తుంది.

పట్టికను నింపారు కదా!

‘పాడింది’, ఈ పదం జరిగిపోయిన పనిని గురించి తెలుపుతుంది కదా! ఇట్లా జరిగిపోయిన పనిని గురించి తెలిపే పదాలున్న వాక్యాలను ‘భూతకాలపు’ వాక్యాలు అంటారు.

‘ఆడుతున్నాడు’, ఈ పదం జరుగుతున్న పనిని తెలుపుతుంది కదా! ఇట్లా జరుగుతున్న పనిని గురించి తెలిపే పదాలున్న వాక్యాలను “వర్తమాన కాలపు” వాక్యాలు అంటారు.

‘కొనితెస్తుంది’ ఈ పదం జరుగబోయే పనిని తెలుపుతుంది కదా! ఇట్లా జరుగబోయే పనిని గురించి తెలిపే పదాలున్న వాక్యాలను ‘భవిష్యత్ కాలపు’ వాక్యాలు అంటారు.

అ) కింది వాక్యాలు చదువండి. ఏ కాలంలో ఉన్నాయో రాయండి.

1. అదిత్య రేపు హైదరాబాదు వెళతాడు. _____
2. గీత సినిమా చూసింది. _____
3. సౌమ్య పాఠం చదువుతున్నది. _____

మూలాన్యంకన్ క్వాస్టలు

భాషను గురించి తెలుసుకుందాం

అ) కింది వాక్యాలు చదువండి. క్రియాపదాలను పట్టికలో రాయండి.

1. రాజు బడికి వెళుతున్నాడు.
2. మహాలక్ష్మీ రేపు ఊరికి వెళ్తుంది.
3. రాణి బట్టలు ఉత్తికింది.
4. జాన్ మైదానంలో క్రికెట్ ఆడుతున్నాడు.
5. రహీం ప్రార్థన చేశాడు.
6. రవి ఆసుపత్రికి వెళ్తాడు.

జరిగిన పని	జరుగుతున్న పని	జరగబోయే పని

ఆ) కింది వాక్యాలు చదువండి. ఏ కాలంలో ఉన్నాయో రాయండి.

1. సీత పుస్తకం చదివింది. _____
2. బేచి పాయసం తీంటున్నది. _____
3. రేపు మా ఊరికి సర్వ్య రాబోతున్నది. _____
4. మణి ఈ పనిని రేపు పూర్తి చేస్తాడు. _____
5. రాహుల్ సినిమా చూశాడు. _____
6. జ్యోత్స్ణ బట్టలపై డిజైన్లు కుడుతున్నది. _____
7. మేరీ చర్చికి వెళ్చింది. _____
8. వచ్చే వారం మా పారశాల విద్యార్థులం ఫిక్సీక్ వెళ్తున్నాం. _____
9. రాజయ్ కొడుకును మందలిస్తున్నాడు. _____
10. విజయ్ కూరగాయలు అమ్మాడు. _____

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ
తెలంగాణ, హైదరాబాదు